
Flow Elnet A/S – anmeldelse af afvigelse til tarifmodel 3.0 vedr. tidsdifferentiering af kWh-tariffer for C-kunder

1. Baggrund og indledning

Forsyningstilsynet metodegodkendte med afgørelse den 30. januar 2023 (j. nr. 23/00269) Flow Elnet A/S' (Flow Elnet / selskabet) anvendelse af Tarifmodel 3.0, jf. selskabets anmeldelse af den 20. januar 2023.

I tidligere skrivelse har Flow Elnet orienteret Forsyningstilsynet om, at selskabet endnu ikke er overgået til tarifmodel 3.0.

Selskabet anvender i dag fortsat tarifmodel 2.0.

Selskabet ønsker at overgå til tarifmodel 3.0 snarest muligt i forlængelse af Forsyningstilsynets metodegodkendelse af nærværende anmeldelse, der indeholder en enkelt afvigelse fra branchemodellen.

Kriterierne ved fastsættelse af lastzoner for de tidsdifferentierede tariffer følger branchemodellen, men Flow ønsker at anvende en opdateret og selskabsspecifik belastningsprofil for Flow Elnet for perioden 1. april 2024 - 31. marts 2025 ved fastlæggelse af lastzoner og dermed tidsdifferentieringen for C-kunderne.

Baggrunden er, at Flow er opmærksom på, at store dele af selskabets lavspændingsnet oplever en markant stigende belastning i nattetimerne. Det skyldes primært stigning i flytbart elforbrug til nattetimerne i form af flere elbiler. Samtidig ønsker selskabet ved fastlæggelse af lastzoner at inddrage udviklingen i belastningsmønsteret fra stadigt flere elbiler tilsluttet elnettet – dvs. en fortsat øget belastning i nattetimerne.

Der ses således allerede under selskabets nuværende tarifmodel 2.0 (med denne models tidsdifferentiering af nettarifferne alene i spidslastperioden) en øget netbelastning i nattetimerne i Flow Elnets lavspændingsnet. Det bunder i forskellen i strømprisen over døgnet.

Det ses ikke mindst på radialer i elnettet med mange elbiler.

Kriterierne i tarifmodel 3.0 resulterer på grundlag af Flow Elnets aktuelle belastningskurve og den aktuelle og kommende udvikling i belastningsbilledet i en tidsdifferentiering for C-kunderne med kun to lastperioder – højlast og spidslast. Med samme timer for spidslast kl. 17-21 som i tarifmodel 3.0.

Denne tidsdifferentiering skaber incitament til, at flytbart forbrug på C-niveau (primært elbiler) ikke kun samler deres opladning i nattetimerne. Den anmeldte tidsdifferentiering skaber således incitament til, at det fleksible forbrug fra opladning foretages i timer uden for spidslastperioden. Det vil – set ud fra de aktuelle og forventede fremtidige belastningsforhold hos Flow Elnet – mindske investeringsbehovet til netforstærkning i selskabets lavspændingsnet.

For A- og B-kunderne er der ingen forskel til lastzonerne i branchemodellen, ligesom Flow Elnet på alle andre områder implementerer tarifmodel 3.0 1:1.

2. Lovgrundlag

Det relevante lovgrundlag for tarifiering er elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73.

§ 73:

"De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder."

Det følger af bestemmelsen, at priserne skal være rimelige, objektive, ikke-diskriminerende og omkostningsægte i forhold til hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til.

Af elmarkedsforordningens artikel 18 fremgår bl.a., at tarifmetoderne skal være gennemsigtige og understøtte effektive investeringer på kort og lang sigt ved incitamenter til systembrugere.

Metoden er udarbejdet i overensstemmelse med disse hensyn.

Forsyningstilsynet skal godkende netselskabernes metoder for fastsættelse af priser og betingelser, jf. § 73 a.

3. Yderligere beskrivelse og begrundelse for den anvendte metode

Metodens afvigelse i forhold til tarifmodel 3.0 er, at lastperioderne for C-kunderne fastsættes på baggrund af netbelastningskurverne fra et opdateret belastningsbillede i april 2024 – marts 2025 for Flow Elnet specifikt.

Belastningskurven og de deraf fremkomne lastperioder for selskabet understøttes af det aktuelle belastningsbillede fra udvalgte radialer i selskabets lavspændingsnet med mange elbiler. Denne situation vil afspejles i det generelle belastningsbillede i de kommende år for lavspændingsnettet i stadig stigende omfang.

Der anvendes ved bestemmelsen af lastzoner for C-kunderne samme kriterier for fastlæggelse af lastperioder som i branchemodellen. Det gælder således, at der overordnet for C-kunder skelnes mellem lastperioder, alt efter om belastningen i lavspændingsnettet i vinterperioden overstiger 60% eller 90% i forhold til den time med mest belastning.

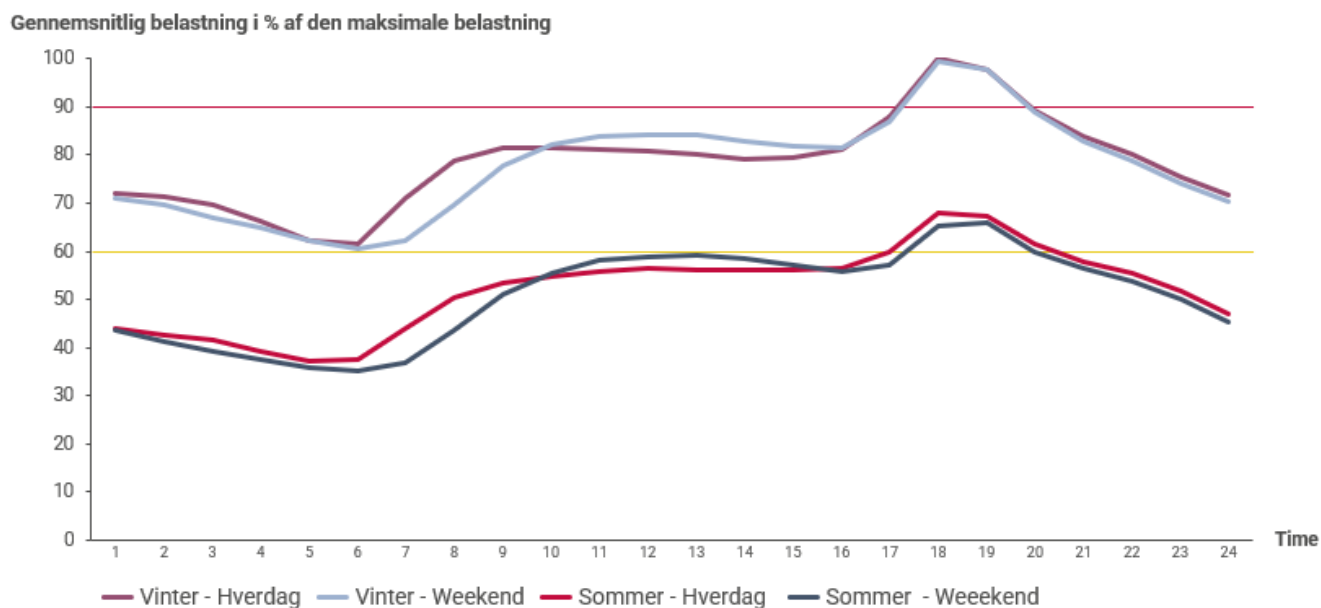
Timer med forbrug under 60% kategoriseres som lavlast for C-kunderne, mens timer med forbrug i intervallet mellem 60-90% kategoriseres som højlast og endelig timer med belastning over 90% kategoriseres som spidslast.

Det fremgår af belastningskurven nedenfor (figur 1), at der for seneste årsperiode april 2024 – marts 2025 ikke er timer med belastning under 60 % i vinterperioden. I forhold til

belastningskurven, der lå til grund for branchemodellen¹ og tilsvarende Flow Elnets egen belastningskurver for få år tilbage, er der sket en markant højere belastning af nattetimer. Belastningen i nattetimerne er allerede i den forgangne vinter på niveau med belastningen i de sene aftentimer.

Der ses fortsat en spidslastperiode sidst på eftermiddag/aften.

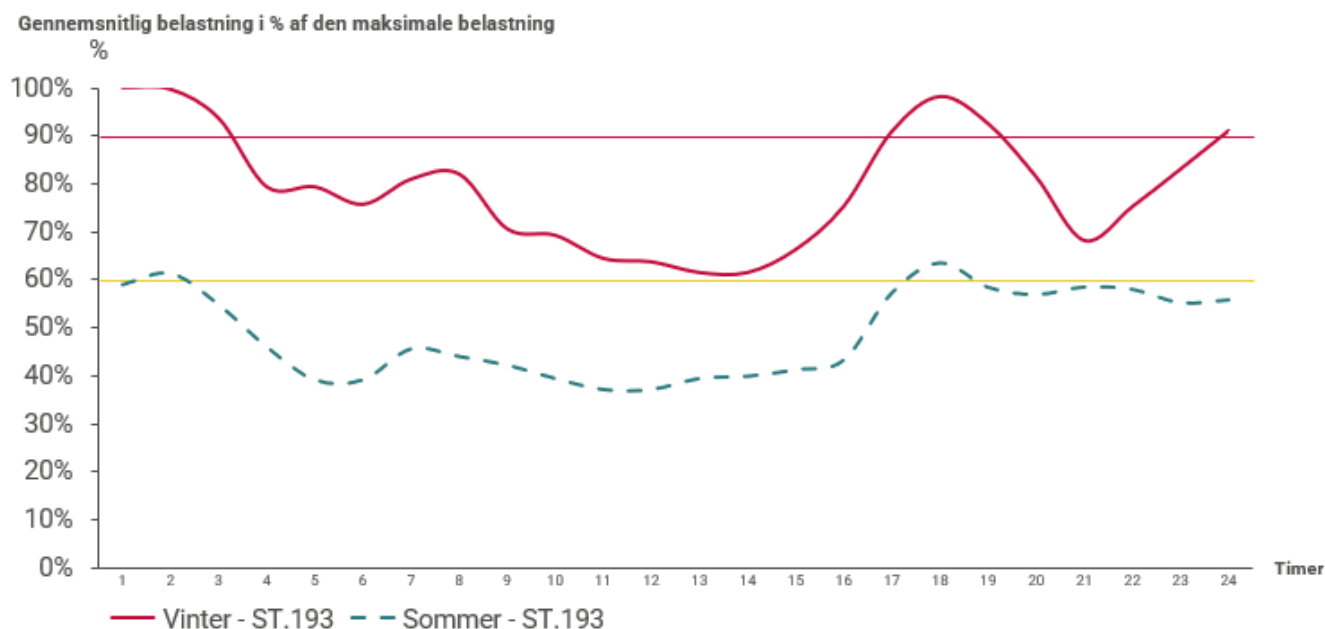
Flow Elnet er ikke i tvivl om, at det er en blivende tendens, at flytbart forbrug (elbiler) vil indebære højere belastning i nattetimerne.

Figur 1: Belastningskurve på C-niveau (1. april 2024 -31. marts 2025)

¹ Jf. Principnotatet til tarifmodel 3.0, bilag 2, s. 4.

Nedenfor er desuden vist belastningsbilledet for 2024 under én transformerstation, hvor en større andel af de tilsluttede kunder har elbil. Det fremgår, at belastningen i timerne 00-03 om natten overstiger belastningen i dagtimerne og er på niveau med kogespidsen. Samtidig fremgår det, at der kun er en begrænset ændring på spidslastperioden kl. 17-21, der også udgør den største belastning.

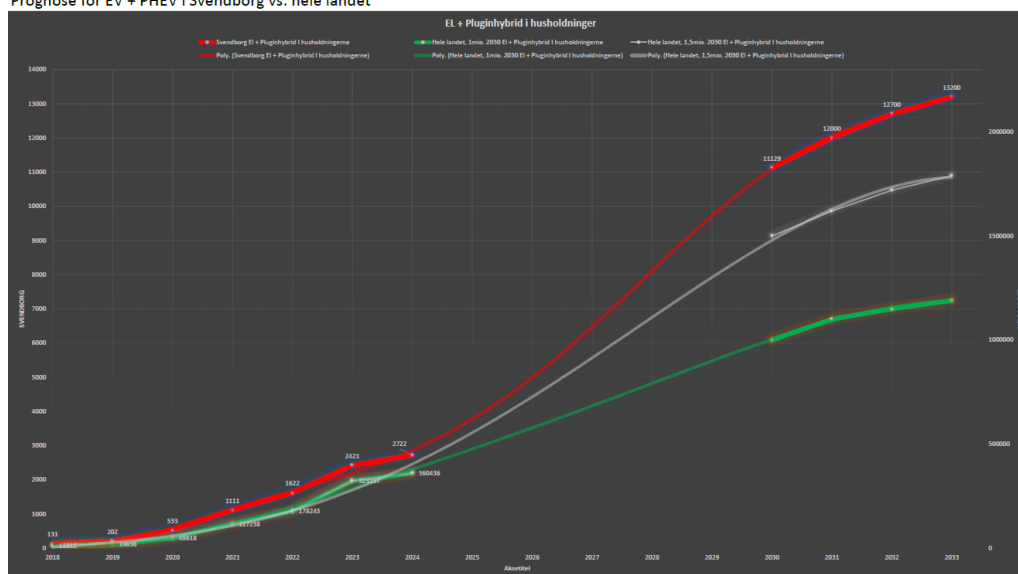
Figur 2: Belastningskurve under én transformer st. som viser forventet udvikling (hele 2024)

Det er selskabets vurdering, at en stadig større del af selskabets lavspændingsnet vil blive karakteriseret ved lignende, belastningskurver med høj belastning i (vinter)nattetimerne. Det er således stationer og dertilhørende radialer med mange nytilsluttede elbiler, som oplever det største skift i belastningsbilledet over døgnet.

Fremover forventes en markant forøgelse af elbilsandelen blandt kunderne tilsluttet Flow Elnet. Det gælder også i de først kommende år for tarifmodel 3.0 løbetid. Det vil med elbilernes relativt fleksible lademønstre indebære, at nattetimerne (med lav netbetaling og lav strømbetaling) vil opleve øget belastning, når strømpris er relativ lav. I en branchemodel 3.0 vil netprisen være reduceret i nattetimerne ift. i dag hos Flow og forstærke denne tendens. Flow Elnet ønsker derfor at anvende en afvigelse fra branchemodellen med alle timer uden for spidslasttimerne som højlast.

Nedenfor fremgår af figur 3 en prognose for udbredelsen af elbiler i bl.a. Flow Elnets bevillingsområde.

Prognose for EV + PHEV i Svendborg vs. hele landet

Figur 3: Forventede udvikling i udbredelsen af EV+PHEV i Flows netområde og i hele landet

Flow Elnet har med tarifmodel 3.0's kriterier på den baggrund fastlagt en tidsdifferentiering for selskabets C-kunder, hvor spidslastperioden udgøres af timerne kl. 17-21 (som i tarifmodel 3.0), mens døgnet's øvrige timer udgør højlast. Heri er inddraget de aktuelle selskabsspecifikke belastningsprofiler og selskabets forventninger til de fremtidige belastninger.

Også i Flow Elnet er elnettet mindre belastet om sommeren.

Selskabet anvender sæsondifferentieringen af højlast- og spidslasttimerne uden ændringer ift. tarifmodel 3.0.

Det bemærkes, at i branchemodellen er der samme lastzoner mellem sommer og vinter. Der anvendes i branchemodellen (ligesom i Flows aktuelle anmeldelse) en sæsondifferentiering af tariffen inden for lastzonen. Det gælder f.eks. spidslastperioden kl. 17-21, hvor sommerbelastningen på brancheplan isoleret tilsiger en højlastperiode, men er håndteret via sæsondifferentiering af spidslasttarifferne.

Flow ønsker at anvende samme princip men med en spidslastperiode kl. 17-21 og øvrige timer som højlast. Sæsondifferentiering af tariffen i den enkelte lastperiode afspejler den lavere belastning i sommerperioden.

Allokeringen af omkostninger mellem lastperioder ændres ikke ift. tarifmodel 3.0.

Driftsomkostninger og nettabsomkostninger fordeles på alle timer, mens kapitalomkostninger fordeles mellem højlasttimer og spidslasttimer.

For de øvrige kundekategorier, A-lav, B-høj og B-lav, viser Flow Elnets analyser for hele Flow Elnet under ét, at der ikke er grundlag for at ændre lastzonerne over døgn i forhold til tarifmodel 3.0. Flow anvender branchemodellen uændret med samme lastperioder for disse kundekategorier.

4. Konsekvenser for kundegrupper

Metoden vil i forhold til tarifmodel 3.0's lastperioder ikke indebære omfordelinger mellem kundegrupper på de forskellige spændingsniveauer. Metoden vil alene betyde en ændret tidsdifferentiering over døgnet for C-kunderne i forhold til branchemodel 3.0.

Tariffen i de timer, der i tarifmodel 3.0 udgør lavlasttimer, kl. 00-06, vil i Flow Elnets anmeldelse være højere end en implementering af 3.0's lastzoner, da disse timer vil få allokeret visse kapitalomkostninger som højlasttimer.

Omvendt vil højlasttimer i tarifmodel 3.0's lastperioder (kl. 06-17 og kl. 21-00) opleve en lavere tarif, da flere timer med Flows lastperioder vil dække kapitalomkostninger. Ligeledes vil spidslasttariffen i Flow Elnets implementering være lavere end i lastzonerne i tarifmodel 3.0, da der er et fast forhold mellem højlast- og spidslasttariffen.

En C-kunde med en gennemsnitlig forbrugsprofil over døgnet og året vil således opleve meget begrænsede prisændringer – og samlet vil Flow Elnets tarifprovenu på C-kundeniveau være uændret.

En kunde som anvender elnettet fortrinsvis om natten vil opleve en (lidt) højere betaling end i tarifmodel 3.0. Dette afspejler belastningen af Flow Elnets net i dag og fremover. Omvendt vil en C-kunde, der primært bruger elnettet om dagen betale lidt mindre end med anvendelse af tarifmodel 3.0's lastperioder.

I tarifmodel 2.0, som selskabet anvender i dag, anvendes også to lastperioder, så kunderne vil derfor ikke opleve væsentlige ændringer på dette område i forhold til den anvendte tarifmodel i Flow Elnet i dag.

5. Overensstemmelse med hensyn/krav i elforsyningsloven og elmarkedsforordningen

Elforsyningslovens § 73 og Elmarkedsforordningens art. 18 fastsætter, at netvirksomhedernes priser skal fastsættes efter rimelige, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, samt i forhold til at understøtte systemets samlede effektivitet på kort og lang sigt ved prissignaler til systembrugere.

Det er Flows vurdering, at nærværende anmeldte metode, der på et opdateret og selskabsspecifikt grundlag fastsætter lastperioderne for nettarifferne, opfylder elforsyningslovens kriterier og herunder en passende afvejning mellem de forskellige hensyn nævnt ovenfor.

Dette uddybes neden for, idet der fokuseres på, at den eneste forskel på den anmeldte metode og tarifmodel 3.0 er de ændrede lastperioder for C-kunderne.

5.1 Omkostningsægthed

Flow Elnet benytter de aktuelle belastningskurver for selskabet til fastsættelse af selskabets anvendte lastzoner. Lastperioderne afspejler derfor belastningerne af Flow Elnets net og dermed udbygningsomkostningerne i forhold til Flow Elnets kunders anvendelse af elnettet hos Flow Elnet.

I denne vurdering er anvendt de samme kriterier for inddeling af timer i lastzoner som i branchemodel 3.0. Dvs. spidslastperiode (2024-2025 for Flow) i timer med en belastning på mindst 90 % af den mest belastede time og højlastperiode i timer med 60-90 % belastning set i forhold til den mest belastede time.

Samtidig er valg af lastzoner i selskabet understøttet af belastningsbilledet i områder, hvor der er mange elbiler. Her ses yderligere belastning om natten. Dette billede vurderes af Flow Elnet til at blive stadig mere typisk i de kommende år i takt med udbredelsen af elbilerne.

Hvis Flow Elnet på nuværende tidspunkt implementerer 3.0 uden at foretage analyser af belastningerne i henhold til aktuelle og selskabsspecifikke data (samt belastningsbilleder i områder med mange elbiler, der udtrykker det fremtidige belastningsbillede), ville de derved fastsatte lastperioder være mindre omkostningsægte, hvis nattetimer fastsættes som lavlastperiode.

5.2 Rimelighed

Det er rimeligt at anvende opdaterede og selskabsspecifikke data samt belastningsbilledet i de kommende år som følge af flere elbiler som grundlag for de tidsdifferentierede tariffer. Prisen for anvendelsen af nettet afspejler herved belastningen af nettet på et opdateret og selskabsspecifikt grundlag. Derved bliver prisen linket til aktuelle og fremtidige udbygningsomkostninger, hvilket må vurderes som rimeligt.

5.3 Ikke-diskriminerende

Den anmeldte metode ændrer ikke på fordelingen af betalingerne mellem de forskellige kundegrupper, og lastperioderne gælder for alle kunderne i en konkret kundekategori. Det gælder herunder for C-kunderne, hvor lastperioderne gælder for alle C-kunder. Metoden er derfor ikke-diskriminerende.

5.4 Gennemsigtighed

Metoden er simpel og gennemsigtig, da der vil være to lastzoner for C-kunderne. Der vil være få ændringer i forhold til modellen i dag (tarifmodel 2.0), hvor der også er to lastperioder.

Den anmeldte model er mere enkel og gennemsigtig end tarifmodel 3.0, der har tre lastzoner for C-kunderne.

5.5. Understøtte systemets effektivitet på kort og lang sigt

Flow vurderer, at metoden understøtter systemets effektivitet, når der tidsdifferentieres efter de aktuelle og selskabsspecifikke belastninger.

Samtidig er udviklingen i belastningsforhold i forhold til vækst i elbilernes udbredelse inddraget, hvilket vurderes at understøtte nettets anvendelse på kort og lang sigt.

Prissignalerne ved tidsdifferentieringen afspejler de nuværende og fremtidige belastningsforhold og sender dermed prissignaler om potentielle udbygningsomkostninger.

På det grundlag er det selskabets vurdering, at modellen lever op til elmarkedsforordningen og understøtter elnettets anvendelse på kort og lang sigt.

6. Varighed

Flow Elnet ønsker, at den anmeldte metode kan anvendes frem til udløbet af tarifmodel 3.0.